

KRATKE VIJESTI

STRUČNE I POSLOVNE INFORMACIJE

Pripremljeno u suradnji s portalom *gradimo.hr*

INFORMIRANJE O ENERGETSKOJ UČINKOVITOSTI U ZADRU

Građanima su Zadra 24. ožujka 2012. u sklopu dana energetske efikasnosti (EE info dan) predstavljene mogućnosti uštede energije te energetske učinkovitosti proizvodi i sustavi od građevinskih materijala do solarnih sustava. EE info dan organizirali su grad Zadar i UNDP (Program Ujedinjenih naroda za razvoj) u suradnji s partnerskim tvrtkama. Poučavanje građana o energetske učinkovitosti dio je projekta Sustavno gospodarenje energijom u gradovima i županijama (SGE). Nacionalni projekt SGE provode Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva i Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost. Nakon što su o energetske učinkovitosti posebno obrazovani zaposlenici lokalne i regionalne samouprave te školska djeca, *EE info dan* je za trebao poučiti i informirati građane Zadra o proizvodima i sustavima za povećanje energetske učinkovitosti i uštede energije. Građanima su na raspolaganju bili i energetske savjetnice tvrtke *Ytong porobeton* d.o.o. koji su prošli tečaj za energetske savjetnice u Njemačkoj. ■

ANALIZA STANJA GRAĐEVINARSTVA

Ekonomski institut Zagreb i časopis *Banka* objavili su četvrtu u nizu sektorskih analiza koja je posvećena građevinarstvu i nekretninama. Izneseno je da je u prvih 11 mjeseci 2011. građevinska aktivnost smanjena za 9,1 posto u odnosu na isto razdoblje prethodne godine ili čak 28,5 posto u odnosu na isto razdoblje 2008. godine. Ukupni su prihodi deset najvećih građevinskih tvrtki u cestogradnji u 2010. pali za 15 posto u odnosu na 2009., dok im je ukupni gubitak bio manji 41 posto, a investicije su pale za čak 53 posto. U prosincu 2011. u građevinarstvu je bilo 106,5 tisuća zaposlenih (7,8

posto ukupno zaposlenih u Hrvatskoj), a 4,7 posto manje nego godinu dana prije. U Zagrebu je izvedeno više od petine (21,9 posto) svih građevinskih radova, a u Požeško-slavonskoj županiji samo 0,8 posto. Broj izdanih odobrenja za građevine u 2011. pao je za 4,8 posto u odnosu na 2010., a građevni je materijal u siječnju 2012. bio 1,5 posto jeftiniji negoli prije godinu dana.

Prema analizi povoljna se kretanja u hrvatskom građevinarstvu i cjelokupnom gospodarstvu mogu očekivati tek u 2013. godini. ■

PRORADILA SOLARNA ELEKTRANA U KUKULJANOVU

Adria Sol iz Kukuljanova pokraj Rijeke izgradila je na krovu pogona za preradu soli dotad najveću solarnu elektranu u Hrvatskoj (snage 283 kWp), a u nju je uloženo 0,5 milijuna eura kojih se povrat očekuje nakon 6 godina. Zgrada na čijem se krovu nalazi fotonaponski sustav u vlasništvu je grupe *Ma.Co.T.* s kojom je *Adria Sol* vlasnički povezana. Solarna je elektrana proradila sredinom ožujka 2012., a sva se proizvedena električna energija predaje elektroenergetskoj mreži. Očekuje se godišnja proizvodnja veća od 300 tisuća kWh, što bi, primjerice, bilo za opskrbu električnom energijom gotovo 100 kućanstava. Valja dodati da je *Adria Sol* instalirala još veću solarnu elektranu (315 kWp) u gospodarskoj zoni *Čaporice*, nedaleko Trilja, također na krovu zgrade u vlasništvu grupe *Ma.Co.T.* Uskoro se očekuje i njezino puštanje u rad odnosno priključak na elektroenergetsku mrežu. Za gradnju solarne elektrane u *Čaporicama* iskorištena je ista tehnologija i oprema kao i za elektranu u Kukuljanovu. Procedura potrebna za realizaciju tih projekata trajala je gotovo godinu dana, a u Europskoj bi Uniji trajala samo nekoliko mjeseci. Vjeruje se da bi se uz malo do-

bre volje i poboljšane koordinacije među institucijama takvim projektima moglo pridonijeti zapošljavanju i gospodarskom razvoju Hrvatske. *Adria Sol* planira i završetak nekoliko manjih solarnih elektrana na krovovima obiteljskih kuća. ■

ZAVRŠENA PRVA ETAPA VJETROELEKTRANE NA POMETENOM BRDU

Koncern Končar je 29. ožujka 2012. objavio da je završio prvu etapu gradnje vjetroeletreane na Pometenom brdu pokraj Dugopolja instaliranjem i priključivanjem na mrežu šest vjetroagregata vlastite proizvodnje. U razvoj tog projekta *Končar* je dosad uložio 80 milijuna kuna, a u gradnji vjetroeletreane sudjeluje 14 *Končarovih* društava i 15 kooperanata. U projekt su uložili vlastito znanje, novac i opremu koju su najvećim dijelom i proizveli, dok su ostale vjetroeletreane u Hrvatskoj izgrađene sa stranom opremom. Potpuno će završena vjetroeletreana imati 15 vjetroagregata snage 1 MW i jednog agregata od 2,5 MW, a ukupna će vrijednost prelaziti 200 milijuna kuna. Projekt zajednički financiraju HBOR i *Zagrebačka banka*. Vjetroeletreana *Pometeno brdo* za *Končar* je nov proizvod i početak serijske proizvodnje te referencija za tehnološki razvoj zasnovan na vlastitom znanju. Vjetroagregati su djelo *Končarovih* stručnjaka, u proizvodnji je udio domaćih komponenata veći od 70 posto, a uz radove na terenu više je od 80 posto hrvatskog udjela u vrijednosti vjetroeletreane. U *Končaru* vjeruju da će obnovljivi izvori energije biti dio rješenja energetske problema i mogu pripomoći rješavanju gospodarske krize jer otvaraju brojna radna mjesta. ■

DOLAZE "PAMETNE" ENERGETSKE MREŽE

U sklopu pilot-projekata u nordijskim zemljama neki su građani stekli mogućnost

KRATKE VIJESTI

da osobnim računalima potpuno kontroliraju vlastitu potrošnju energije, vode i grijanja u stanu – napisao je za regionalni *SEEBiz* portal Damir Kušen, veleposlanik Hrvatske u Finskoj. Sve zgrade koje ostvare energetske uštede i koje preko solarnih panela instaliranih na krovovima proizvedu više energije od potreba, mogu je jednostavno prodati nacionalnoj energetske mreži. Stoga "pametne" energetske mreže dobivaju na važnosti u strateškim planovima mnogih zemalja. "Pametne" mreže podrazumijevaju primjenu informacijske i komunikacijske tehnologije u upravljanju sustavima električnih mreža, odnosno digitalno prikupljanje, razmjenu i procesuiranje informacija u cjelokupnome integralnome energetske sustavu.

Europska Unija pokrenula je prije nekoliko godina projekt *Europe's Super Smart Grid* za usklađivanje sustava visokonaponskog prijenosa električne energije na velike daljine u integralnoj europskoj energetske mreži. Omogućilo bi to učinkovit prijenos jeftine energije iz obnovljivih izvora, ponajprije solarne i energije vjetrova iz područja sjeverne Afrike i Bliskog istoka u Europu.

U SAD-u je 2009. Kongres usvojio gradnju nove energetske "pametne" mreže za što je potrebno 480 milijardi dolara, a Kalifornija je, primjerice, odlučila da do 2020. sve novoizgrađene zgrade moraju biti energetske neovisne i sposobne proizvoditi više energije nego što je troše. Kina također planira do 2020. uložiti 90 milijardi dolara u gradnju takvih energetske mreža, a za sve su razvijene azijske zemlje "pametne" mreže iz obnovljivih izvora strateški prioriteti gospodarskog razvoja. ■

IZAZOVI HRVATSKOG ŠUMARSTVA I DRVNE INDUSTRIJE

U Novinarskom je domu u Zagrebu 12. travnja 2012. održana rasprava koju je

organizirao Drvni klaster i stručni časopis *Drvo & Namještaj* u suradnji sa Sindikatom drvne i papirne industrije o budućnosti hrvatskog šumarstva i drvne industrije. Okrugli je stol okupio vodeće stručnjake iz šumarstva i drvne industrije, izvoznike, predstavnike državnih institucija, akademske zajednice i medija.

Naime proteklih su se godina, a posebno posljednjih mjeseci, pojavile različite špekulacije o budućnosti hrvatskog šumarstva, a svaka promjena u toj gospodarskoj grani utječe na preradu drvna koja je tradicionalno izvozno orijentirana i sada je znatno izložena svjetskoj gospodarskoj krizi. U šumarstvu i drvnoj industriji zaposleno je više od 50.000 radnika koji ostvaruju prihod od gotovo 10 milijardi kuna.

Neosporno je da su i šumarstvo i drvna industrija pred velikim izazovima pa su potrebne ozbiljne rasprave o budućnosti u Europskoj Uniji, a za to mogu biti korisna i znakovita aktualna slovenska iskustva s pojačanim izvozom drvne sirovine. Šume pokrivaju 48 posto hrvatskog teritorija, a najavljuju se stečajevi drvoprerađivača pa su čak i moguće koncesije i prodaje šuma u državnom vlasništvu. Ostaje stoga vrlo važna dvojba može li se na domaćoj sirovini zasnivati razvoj konkurentnih izvoznih proizvoda ili će to biti sirovinska baza Europske Unije. ■

KREDITNI PROGRAMI HBOR-a

Na 54. međunarodnom sajmu obrtništva na *Zagrebačkom velesajmu*, održanom od 17. do 21. travnja 2012., predstavljani su kreditni programi HBOR-a. Do 2008. HBOR je gotovo 70 posto svojih zajmova odobravao za investicije, a samo 30 posto za obrtni kapital. No tada su uvedeni novi zajmovi da bi gospodarstvenici poboljšali svoju likvidnost. To je potpuno izmijenilo strukturu

odobrenih zajmova, tako da su u 2009. i 2010. zajmovi za obrtna sredstva iznosili približno 80 posto. Ipak u 2011. HBOR je zabilježio povećanje zajmova za investicije s udjelom od 42 posto.

Uvedeni su novi programi za kreditiranje obrtnih sredstava i investicijskih ulaganja, produljeni rokovi otplate i poček (ovisno o programu kreditiranja od 12-17 godina otplate i od 3-5 godina počeka). Povećan je udio HBOR-ova zajma u investiciji do 75 posto odnosno 85 posto predračunske vrijednosti investicije kada se radi o početnicima ili pronalascima. Nedavno su radi poticanja novih investicija u poljoprivredi i ribarstvu, turizmu, industriji te energetske učinkovitosti, zaštiti okoliša i obnovljivih izvora energije snižene kamatne stope za 1 postotni bod na godinu. Tako kamatne stope iznose 1, 3, i 5 posto na godinu. ■

GRADNJA JAVNIH ZGRADA UZ POMOĆ JPP-a

Hrvatska je vlada na sjednici održanoj 19. travnja 2012. usvojila Prijedlog okvirnog programa gradnje, dogradnje i rekonstrukcije javnih građevina prema ugovornom obliku javno-privatnog vlasništva (JPP). Putem javno-privatnog partnerstva Vlada planira izgraditi javne zgrade, škole, sudove, zatvore, muzeje, kazališta te kompleks zgrada Vlade na obali Save. Financiranje će se dijelom osloniti i na strukturne europske fondove i svjetske financijske institucije, a podršku će se nastojati dobiti i od uglednih svjetskih financijskih institucija.

Prvi potpredsjednik Vlade Radimir Čačić predstavio je projekte koji bi se trebali graditi sljedeće tri godine, a njihova je ukupna vrijednost 14,9 milijardi kuna. Ujedno je najavio da će cjelokupni projekt predstaviti na skupštini u Londonu 17. svibnja 2012. Planira se graditi 1,7 milijuna četvornih metara novih prostora koji neće utjecati na povećanje

KRATKE VIJESTI

javnog duga, a ujedno će se podignuti kvaliteta javnog sektora i potaknuti gospodarski rast.

U sljedeće se tri godine namjerava izgraditi, dograditi i rekonstruirati čak 338 škola. Privatni partner bi školu izgradio ili dogradio, a država, županija, grad ili općina podijelili bi troškove najma – 55 posto podmirila bi država, 35 % županija, a 10 % općina ili grad. ■

ČIŠĆENJE DIVLJIH ODLAGALIŠTA OTPADA

Najveća ekološka akcija čišćenja divljih odlagališta otpada u Hrvatskoj provedena je 21. travnja 2012. na više od 1800 lokacija u sklopu kampanje *Jedan dan za čisti okoliš*. U akciju su uključene sve županije te više od 60 gradova i općina, a sudjelovalo je približno 30.000 volontera. Akcija, u koju je uključeno 90 zemalja, provodi se kao dio svjetskog pokreta *Let's do it!* i akcije *World cleanup 2012*. Organizator je akcije u Hrvatskoj udruga *Žmergo*.

Čišćenje je u Hrvatskoj održano pod pokroviteljstvom Ureda predsjednika i Ministarstva zaštite okoliša i prirode, a sudjelovali su predsjednik Ivo Josipović i ministrica zaštite okoliša i prirode Mirela Holy te predsjednik Vlade Zoran Milanović i brojni ministri. Kampanja je imala potporu Oružanih snaga i Hrvatskog *Caritasa* te brojnih institucija poput GSS-a, *Hrvatskih šuma*, Hrvatskoga planinarskog društva i Hrvatskoga lovačkog društva, a čišćenju su se vodotoka i mora priključili kajakaši i ronionci.

Čišćenje je inače dosad provedeno u Latviji, Litvi, Rusiji (Kalinjingrad), Španjolskoj, Austriji i Kaliforniji, a istoga tjedna kada i u Hrvatskoj čistilo se u Portugalu, Tunisu i Sloveniji gdje je sudjelovalo gotovo 250 000 Slovenaca. Valja istaknuti da je svojevrsni uvod u akciju čišćenja bio mjesec dana prije kada je 400 građana Ivanić Grada priku-

pilo 70 tona otpada na ukupno četiri odlagališta te 14 drugih lokacija u gradu. ■

NAGRADE ZA RAZVOJ EKOLOŠKOG GOSPODARSTVA

U hotelu *The Regent Esplanade Zagreb* 23. travnja 2012. dodijeljene su prve hrvatske nagrade za razvoj zelenog gospodarstva *Greenovation* u organizaciji Saveza za energetiku Zagreba, Hrvatske gospodarske komore i Europske poduzetničke mreže Hrvatske. Nagrade su dodijeljene u 10 kategorija pa je odabrano prvih 10 nositelja oznake *Green Mark – Sign of Excellence* koji su ostvarili pravo petogodišnjeg iskorištavanja i isticanja toga posebnog obilježja održive odnosno zelene usluge, proizvoda i tehnologije.

Ukupni je pobjednik grupacija *Biovega* na čelu s Jadrankom Boban-Pejić za proizvodnju prirodne hrane, trgovinu i usluge. U kategoriji najbolji *start-up* hrvatskoga zelenog gospodarstva nagrađena je tvrtka *Tehnoplast profili* d.o.o. za industrijsku proizvodnju pasivnih kuća, a za najbolje usluge tvrtka *Eko prijevoz* d.o.o. za projekt *EkoTaxi*. U kategoriji najboljeg proizvoda nagrađena je tvrtka *Knauf Insulation* d.o.o. za projekt *Knauf Insulation Ecase Technology*, dok je u kategoriji najbolje tehnologije hrvatskog zelenog gospodarstva nagrada "GREENOVATION" dodijeljena Sveučilištu u Zagrebu – Građevinskom fakultetu za projekt "Apsorbirajuće betonske barijere za zaštitu od buke s recikliranom gumom". Za najbolju marketinšku kampanju nagrađen je Savjet za zelenu gradnju u Hrvatskoj za cjelogodišnji edukacijski program zelene gradnje i održavanja radi uštede energije. Nagrađen je i najbolji web-program (*EPIEC*) za inovativno energetske savjetovanje po principu mobilnoga zelenog ureda, a za najbolje novinare hrvatskoga zelenog gospodarstva proglašeni su

Jasmina Trstenjak iz *Lider Pressa* i Mladen Iličković s HRT-a. Najboljim timom proglašeni su zaposlenici tvrtke *Eko-planet* d.o.o. za odlaganje medicinskog otpada, a posebna je nagrada za nacionalni doprinos razvoju hrvatskog zelenoga gospodarstva pripala programu Saveza za razvoj zelenog gospodarstva za cjelovito poboljšanje odlika ekološkog gospodarstva u Hrvatskoj. ■

Tomislav Marjanović, *croenergo.eu*

UGOVOR O GRADNJI ZAGREBAČKE ZRAČNE LUKE

Zamjenik ministra pomorstva, prometa i infrastrukture Zdenko Antešić i direktor *Zagreb Airport International Company Limited (ZAIC)* Christophe Petit potpisali su ugovor o koncesiji za gradnju i upravljanje Zračnom lukom *Zagreb*. Vjeruje se da će se Zračna luka *Zagreb* razviti u značajan regionalni centar koji će potaknuti investicijsku klimu i stvoriti novi zamah investiranja, rekao je u uvodnom obraćanju zamjenik ministra Zdenko Antešić. Yves Gabriel se zahvalio hrvatskoj Vladi na povjerenju i istaknuo da se radi o dugoročnoj suradnji. Pierre Graf je uvjeren da će nova Zračna luka u Zagrebu postati vrlo važnom platformom za cijelu Europu, što joj omogućuje potencijal i geografski smještaj. Premijer Zoran Milanović istaknuo je da je u otvorenom i korektnom međunarodnom natječaju odabran ponuditelj s najboljim uvjetima, sa svjetskim referencama, znanjem i iskustvom te dodao kako se radi o partneru s kojim Hrvatska već ima dobra iskustva u poslovanju.

U gradnju će terminala koncesionar uložiti 236 milijuna eura, a država je, između ostalog, obvezna osigurati zemljište. Građevinske će radove izvoditi hrvatske tvrtke *Viadukt* i *Zagorje Tehnobeton*. Koncesija će trajati 30 godina i od nje će se u tom roku zaraditi 1,9 milijardi kuna. Cilj je da do 2015. novi terminal bude završen i da se broj putnika s dva milijuna na godinu poveća na pet milijuna. ■